

[K. J. Mortensen.]

Sidst, men ikke mindst, skal man vel nok være opmærksom på, at en udnyttelse af naturgassen i Nordsøen både fra dansk og norsk område vil betyde, at industrien og privatforbrugerne i væsentlig højere grad bliver uafhængige af leverancer af olie fra Mellemøsten, hvor man flere gange i den senere tid har set problemer i forbindelse med lokale uroligheder osv.

For at fremme arbejdet med udnyttelsen af naturgassen har handelsministeren også med tilladelse fra finansudvalget fået en bevilling, foreløbig på 1 mill. kr. for sidste finansår og på 4 mill. kr. for dette finansår, til etablering af et rent statsligt selskab med det formål at fremskaffe, transportere, opbevare og videresælge naturgas.

Af bestemmelserne fremgår det imidlertid, at det ikke er meningen, at det skal forblive et rent statsligt selskab, men at der skal åbnes muligheder for private selskaber for at indgå i dette aktieselskab.

Med hensyn til selve lovforslaget må det konstateres, at handelsministeren foreslår, at tilladelse til forhandling og transport meddeles i form af en eneretsbevilling, som får et bestemt tidsrum at løbe i. Baggrunden herfor må nok ses i den store investering, der skal ske i forbindelse med eventuel etablering af rørledninger til transport af naturgassen fra den ene del af landet til den anden. Det kunne nok også befrygtes, at såfremt flere firmaer fik tilladelse til transport og forhandling, kunne konkurrencen om etablering af rørledninger måske bevirke, at der blev etableret flere ledninger til fremføring af gassen, hvilket igen måtte forventes at fordyre denne energikilde; og det kan ikke være formålet; formålet må være at skaffe industrien så billig en energikilde som muligt.

I lovforslaget anføres forskellige bestemmelser vedrørende tilladelse til transport og oplagring af gas. Det er nok også nødvendigt, at der iværksættes en kontrol med såvel fremføring af gas som planer for disse fremføringsledninger, ligesom der må fastsættes normer og sikkerhedsbestemmelser for etablering og drift af transmissionsanlæggene.

Gas er en udmærket energikilde, men man har desværre i de senere år formentlig på

grund af forkert etablering af gasanlæg og opvarmningsformer set ulykker, hvilket må og skal undgås. Af samme årsag anfører ministeren i lovforslaget, at bevillingshaverne må følge påbud givet af et kontrolorgan nedsat af ministeren, som skal sikre en forsvarlig udøvelse af forsyningsvirksomheden, og at lovforslaget fremgår også, at det offentlige ikke skal have udgifter ved denne kontrol, idet udgiften herfor skal pålignes eneretsbevillingshaveren.

Da der eventuelt i forbindelse med etablering af sådanne fremførselsledninger kan opstå problemer vedrørende adgang over privat ejendom, har ministeren samtidig foreslået, at der, når alment vellet kræver det, kan tillades iværksat ekspropriation vedrørende fast ejendom i henhold til fremgangsmåderne ved almindelig ekspropriation.

Faren ved anvendelsen af naturgassen er yderst minimal, men det må alligevel hilses med tilfredshed, at ministeren i § 6 foreslår, at bevillingshaveren skal erstatte skader, der forvoldes ved den udøvede virksomhed i henhold til bevillingen, idet der her tænkes på, at bevillingshaveren også skal dække eventuelle skader på personer ansat ved virksomheden.

Man må vel imidlertid erkende, at omkostningerne ved etablering af landsdækkende transmissionsanlæg med eventuelle tilkoblingsanlæg til leveringsanlæg i andre lande er en ret bekostelig affære. Efter dagens priser vil det formentlig beløbe sig til et sted mellem $\frac{1}{2}$ og 1 milliard kr. Da et sådant anlæg absolut må holdes i gang i den for afskrivningen nødvendige tid, er det rimeligt, at det står i loven, at der i eneretsbevillingen skal fastsættes bestemmelser om, hvorledes man skal forholde sig med transmissionsanlægget, såfremt eneretsbevillingshaveren opgiver på et eller andet tidspunkt, eller bevillingen udløber.

Jeg skal på den socialdemokratiske gruppes vegne tilsige handelsministeren støtte til gennemførelse af lovforslaget, idet jeg håber, at vi må få et hurtigt udvalgsarbejde.

Niels Ravn: Vi ser vel alle med forventninger hen til udnyttelsesmulighederne af den nye energikilde, som naturgassen er; derfor er det naturligt, at vi forbereder os på, når og hvis muligheden foreligger, da